

DEFENSOR LEGIS

OIKEUSTAPAUSTEN HAKEMISTO - REGISTER TILL RÄTTSFALLEN

(1.1.1998 - 31.12.1998 julkaistut oikeustapaukset)

KORKEIMMSTA OIKEUDESTA - FRÅN HÖGSTA DOMSTOLEN

Asunto-osakeyhtiö. - Grynderi. - Vahingonkorvaus. - Sopimussuhteeseen perustuva vastuu. - Saamisen vanhentuminen.

Kaupunki oli grynderinä rakennuttanut perustamalleen asunto-osakeyhtiölle useita rakennuksia. Rakennuskohteen viimeinen vastaanottotarkastus oli toimitettu vuonna 1978. Yhtiö oli vuonna 1980 siirretty asunnot hankkineiden osakkeenostajien hallintoon. Joulukuussa 1987 oli todettu vuoto erään rakennuksen kylmävesiputkistossa, josta oli reklamoitu rakennuttajalle 1.2.1989.

Kun yhtiö oli vaatinut rakennuttajalta korvausta vahingosta ennenkuin 10 vuotta oli kulunut yhtiön hallinnon siirtämisestä, vaatimus ei ollut vanhentunut. Kaupunki velvoitettiin korvaamaan yhtiölle putkiston korjaamisesta aiheutuneet kustannukset. (Ään.)

(D:S-95/1439, T: 4590, KKO:1997:209) DL 3/98 s. 543

Asunto-osakeyhtiö. - Yhtiön rakennus ja huoneistot. - Osakeyhtiö. - Yhtiökokous.

Asunto-osakeyhtiön piha-alueita ei ollut yhtiöjärjestyksessä jaettu osakkeenomistajien hallintaan. Kysymys siitä, loukkasivatko yhtiökokouksen päätökset piha-alueen jakamisesta ja käytöstä osakkaiden yhdenvertaisuutta.

(D:S-9611683, T:1820, KKO 1998:61),

(Kommentoinut Teppo Sarvilinna) DL 6/98 s. 1096

Asunto-osakeyhtiö. - Yhtiövastike. - Osakeyhtiö. - Yhtiökokouksen päätöksen moite.

Asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan uusien asuinhuoneistojen yhtiövastikkeet olivat puolitoistakertaisia vanhojen asuinhuoneistojen vastikkeisiin verrattuna.

Yhtiökokouksessa oli päätetty kattaa yhtiön rakennuksen julkisivuja ikkunakorjausten aiheuttamat kustannukset rahoitusvastikkeella yhtiöjärjestyksen mukaisia perusteita noudattaen. Kysymys siitä, oliko päätös omansa tuottamaan vanhoille osakkeenomistajille asunto-osakeyhtiölain 46 §:ssä tarkoitettua epäoikeutettua etua uusien osakkeenomistajien

kustannuksella. Ks. KKO:1998:19 AsOYL 46 §, AsOYL 47 §/K.
(D:S-96/1742, T:586 , KKO:1998:20) (Kommentoinut *Arto Palsala*) ...DL 4/98 s.744

Asunto-osakeyhtiö. Yhtiövastike. Yhtiöjärjestyksen kohtuullistaminen.

Asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan eräistä myymälähuoneistoista perittiin osaketta kohden useampikertaista hoitovastiketta asuinja toimistohuoneistoihin verrattuna. Kysymys siitä, oliko yhtiöjärjestystä kohtuullistettava erityisesti olosuhteiden muutoksen johdosta. AsOYL 43 § 3 mom/K.
(D:S-96/2297, T:588, KKO:1998:21) (Kommentoinut *Arto Palsala*)DL 4/98 s.731

Asunto-osakeyhtiö. - Yhtiövastike. - Yhtiöjärjestyksen kohtuullistaminen.

Asunto-osakeyhtiön rakennukseen oli erään peruskorjauksen yhteydessä rakennettu ullakkohuoneistoja. Yhtiöjärjestykseen tuolloin tehdyn muutoksen mukaan näistä uusista asuinhuoneistoista oli maksettava noin puolitoistakertaista vastiketta vanhoihin asuinhuoneistoihin verrattuna. Kysymys yhtiöjärjestyksen vastikeperustetta koskevan määräyksen kohtuullistamisesta. (Ään.) Ks. KKO:1998:20. AsOYL 43 § 3 mom/K.
(D:S-96/1743, T:585 , KKO:1998:19) (Kommentoinut *Arto Palsala*)DL 4/98 s.

Kansainvälinen yksityisoikeus. - Lainvalinta. - Takaus.

Suomalainen pankki oli antanut kahden saksalaisen yhtiön väliseen leasing sopimukseen liittyvän takaussitoumuksen, jossa se oli ilmoittanut luopuvansa Saksanlaissa takaajan hyväksi säädetyistä väiteoikeudesta. Takauksen katsottiin sisältävän kansainvälisluonteisiin sopimuksiin sovellettavasta laista annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun lakiviittauksen ja siihen sovellettiin Saksan lakia.
(D:S-96/1602, T:3492, KKO:1997:160)DL 2/98 s. 376

Lapsen huolto ja tapaamisoikeus. - Puhevalta.

Vanhempiensa huollossa olleen lapsen isän surmattua äidin sosiaalilautakunta oli ottanut lapsen huostaansa. KKO:n päätöksessä lausutuilla perusteilla sukulaisilla ei katsottu olevan oikeutta hakea lapsen huollon siirtämistä isältä sukulaisille. L lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 14 § 2 mom.
(D:S-97/1206, T:1933, KKO:1998:66)DL 5/98 s. 938

Kommandiittiyhtiö. - Kuolinpesä.

Kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen A:n kuoltua oli yhtiön toimintaa jatkettu ja yhtiömieheksi A:n sijaan oli tullut hänen kuolinpesänsä. Kuolinpesän osakas vastasi henkilökohtaisesti velvoitteesta, johon yhtiö oli sitoutunut A:n kuoleman jälkeen osakkaan ollessa täysivaltainen.
(D:S-96/2230, T:95, KKO:1998:5)DL 3/97 s. 547

Liikennevakuutus. - vahingonkorvaus. - Syy-yhteys.

A oli 24.8.1989 saanut liikenneonnettomuudessa niskan whiplash-vamman eli ns. retkahdusvamman, josta aiheutuneen työkyvyttömyyden vuoksi vakuutusyhtiö oli

suorittanut hänelle muun muassa ansionmenetykskorvausta 30.4.1992 saakka. Riidatonta oli, että A oli tämän jälkeenkin työkyvytön. Kysymys siitä, aiheutuivatko A:n oireet ja vaivat edelleen niskan retkahdusvammasta. (Ään.)
(D:S-96/570, T:3535, KKO:1997:163)DL 1/98 s. 167

Osakeyhtiö. - Yhtiön varojen käyttö. - Kuittaus. - Kuittaus konkurssissa.

Kysymys siitä, oliko yhtiön osakkeenomistajalleen tekemä suoritus rahalainaa vai palkkaa. Kysymys myös osakkeenomistajan kuittausoikeudesta konkurssissa. (Ään.) Ks.
KKO:1992:109, KKO:1993:36.
(D:S-96/2539, T:4448, KKO:1997:202)DL 2/98 s. 379

Rakennusurakka. - Oikeustoimi. - Oikeustoimen pätemättömyys.

Urakasopimuksessa oli viitattu rakennusurakan yleisiin sopimusehtoihin, joiden mukaan rakennuttajalla oli urakoitsijan viivästyksen vuoksi oikeus purkaa sopimus, jos urakoitsija ei rakennuttajan kirjallisesta huomautuksesta huolimatta kohtuullisessa ajassa korjannut viivästystä. Vaikka kirjallista huomautusta ei ollut tehty, ei purkaminen ollut tehoton, kun rakennuttaja oli toistuvasti suullisesti huomauttanut urakoitsijalle viivästyksestä ja sopimusehtojen mukaiset purkamisen edellytykset olivat muutoin olleet olemassa.
(D:S-97/1015, T:2040, KKO 1998:75).....DL 6/98 s.1113

Rikosvahingon korvaaminen. - Petos.

Vastaajat olivat tilanneet myyjältä laskua vastaan televisio- ja videolaitteita, jotka he olivat heti myyneet aikomattakaan maksaa niitä. Vastaajat tuomittiin rangaistukseen petoksesta. Koska ei ollut perustetta arvioida asianomistajalle rikoksesta johtuvaa vahinkoa pienemmäksi kuin siinä tapauksessa, että vastaajat olisivat ostajina jättäneet sopimusvelvoitteensa täyttämättä, vastaajat veloitettiin suorittamaan asianomistajalle vahingonkorvauksena tilaussopimuksen mukainen laitteiden hinta. (Ään.) VahL 5 luku 1 §.
(D:R-96/241, T:4560, KKO:1997:208)DL 3/98 s. 541

Sopimusehtojen tulkinta. - Sopimusehdon muutoksen hyväksyminen .

Sähköntoimittajalla ei ollut oikeutta laskuttaa sähkön- käyttäjää sovittua suuremman sulakekoon perusteella, vaikka kaupunginvaltuuston vahvistaman tariffin mukaisesta sulakeporrastuksesta puuttui sovittu sulakekoko. Se, että sähkönkäyttäjä oli usean vuoden ajan huomautuksitta maksanut laskut, joille oli merkitty laskutus- perusteen mukainen sulakekoko, ja että tariffeista oli ilmoitettu kolmessa paikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä, ei osoittanut sähkönkäyttäjän hyväksyneen laskutusperusteen muutosta.
(D:S-97/1628, T:2723, KKO: 1998:93).....DL 6/98 s.1121

Syyte. - Syyttämispyyntö.

Kysymys siitä, oliko konkurssihallinnolla 1.1.1991 voimaan tulleen rikoslain 39 luvun 9 §:n 3 momentin nojalla oikeus ilman erillistä valtuutusta asianomistajalle säädetyn vuoden määräajan kuluessa asianomistajan puhevaltaa käyttäen tehdä syyttämispyyntö velallisen rikosta koskevassa asiassa, kun väitetty rikos oli tehty ennen mainitun säännöksen voimaantuloajankohtaa. RL 39:9 § 3 mom.
(D: R 97/118; T: 3690, KKO 1997:171)DL 2/98 s. 371

Tahallisuus. - Tappo. - Pahoinpitely.

..... Kysymys
kuristamiseen liittyneen hengenvaaran merkityksestä harkittaessa sitä, oliko vastaaja
syyllistynyt tapon yritykseen vai pahoinpitelyyn. Kysymys myös törkeän pahoinpitelyn
tunnusmerkistön toteutumisesta. (DRL 21 luku 5 § (578/1995) RL 21 luku 6 § (578/1995)
(D:R-96/369, T:6, KKO:1998:001)..... DL 2/98 s. 391

Tahallisuus. - Tappo.

Lyhytaikaisesta kurkusta kuristamisesta aiheutunut kuolema oli ollut äkillinen ja yllättävä.
Kuolema oli johtunut sydänpysähdyksestä. Sydänpysähdyksen mahdollisuus lyhytaikaisen
kuristamisen seurauksena ei ollut yleisesti tiedossa. Vastaajaa ei tuomittu taposta vaan
pahoinpitelystä ja törkeästä kuolemantuottamuksesta. RL 21 luku 5 § 1 mom RL 21 luku 9
§
(D:R-97/16, T:7, KKO:1998:002)..... DL 2/98 s. 396

Työsopimus. - Työsopimuksen irtisanominen. - Oikeudenkäyntimenettely

Työnantaja saattoi työsopimuksen irtisanomista koskeneessa vahingonkorvausasiassa vedota
työsopimuksen irtisanomisperusteena myös sellaiseen perusteeseen, jota ei työsopimusta
irtisanottaessa eikä työsopimuslain 47 d §:n mukaista selvitystä annettaessa ollut ilmoitettu
työntekijälle. Ks. KKO:1989:56, KKO 1990:18 TSL 47 d §
(D:S-97/2009, :1952, KKO:1998:70)..... DL 5/98 s. 941

Työsopimus. - Työsopimuksen irtisanominen. - Uudelleen sijoittaminen. - Osakeyhtiö. Konserni.

A oli työskennellyt toimistosihteerinä konsernin emoyhtiön tilitoimistossa, jossa oli muun
ohella sisäisenä hallintopalveluna hoidettu tytäryhtiöiden kirjanpitoa. KKO:n tuomiossa
tarkemmin kerrotussa ti lanteessa, jossa uudelleenjärjestelyn yhteydessä muun muassa
tytäryhtiöiden kirjanpitoa oli siirretty hoidettavaksi tilitoimiston sijasta tytäryhtiöissä,
työnantajan katsottiin A:n toimistosihteerin toimen lakkautettuaan olevan velvollinen
selvittämään, oliko A sijoitettavissa uudelleen konsernin piirissä työsopimuslain 37 a §:n 1
momentissa säädetyllä tavalla. TSL 37 a 1 mom
(D:S-97/885, T:2077, KKO:1998:77)..... DL 6/98 s.1116

Velallisen epärehellisyys. - Velkojansuosinta. - Vahingonkorvaus.

A oli myynyt avoimen yhtiönsä kannattavan osan toiselle yhtiölle käyvästä hinnasta.
Kauppahinnalla maksettiin avoimen yhtiön velka pankille. Yhtiön myöhemmin alkanut
konkurssi raukesi varojen puutteessa.
Kauppaan perustuva syyte velallisen epärehellisyydestä hylättiin, mutta rikoksena
vanhentuneeseen velkojansuosimiseen perustuva yhtiön velkojan vahingonkorvausvaatimus
hyväksyttiin.
(D: R 96/415; T: 2169; KKO 1998:82)(Kommentoinut *Harri Vento*)..... DL 6/98 s.1107

Velallisen rikos. - Velallisen epärehellisyys.

Kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen, joka oli ottanut yhtiöstä yksityiskäyttöön
varoja, ei nostojen määrä ja käyttötarkoitus huomioon ottaen katsottu syyllistyneen velallisen

epärehellisyyteen. RL 39 luku 1 § 2 -kohta.

(D:R-96/1361, T:279, KKO:1998:10) DL 3/98 s. 549
(Kommentoinut *Harri Vento*) DL 4/98 s. 728

Velallisen rikos. - Velkojansuosinta.- Vahingonkorvaus.

A oli myynyt yhtiönsä X omaisuuden toiselle omistamalleen yhtiölle. Osa kauppahinnasta oli maksettu siten, että ostaja otti vastatakseen eräistä X:n veloista. X:n myöhemmin alkanut konkurssi raukesi varojen puutteessa. Velkojansuosinnasta rangaistukseen tuomitun A:n katsottiin aiheuttaneen rikoksellaan X:n velkojalle vahinkoa, joka määräytyi sen mukaan, mitä velkoja olisi saanut, jos rikosta ei olisi tehty ja X olisi rikoksentekepäivänä asetettu konkurssiin. Kun tämä edellytti usean arvionvaraisen tekijän huomioon ottamista, vahingon määrä arvioitiin oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 6 §:n mukaan.

(D: R 95/1403; T: 1500; KKO 1998:53) (Kommentoinut *Harri Vento*)..... DL 6/98 s. 1103

Yrityssaneeraus. - Takaisinsaanti saneerausmenettelyssä.

Yrityksen saneerauksesta annetun lain takaisinsaantisäännöksiä voitiin soveltaa myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin oikeustoimiin.

(D:S-97/168, T:1889, KKO: 1998:64) DL 5/98 s. 935

**MARKKINATUOMIOISTUIMESTA -
FRÅN MARKNADSDOMSTOLEN**

Camel -tuotemerkin käyttäminen jalkineiden mainonnassa. Timmen Oy ./ STTV

(1997:001, 30.3.1998, Dno 27/96) (Kommentoinut *Keijo Heinonen*)..... DL 4/98 s.748